

**Hazine Adına Kayıtlı
Taşınmazın Açık Teklif Usulü
ile Satışından Kaynaklanan –
İhaleye Teklif Veren Gerçek
ve Tüzel Kişilerin İstekli
Statüsünde Buldukları
İhalenin Üzerlerinde Kalıp
Kalmadığına Bakılmaksızın
Uyuşmazlık Konusu İhaleyle
Aralarında Menfaat İlgisi
Bulduğunun Kabulü
Gerektiği/Davacının İhalenin
İptali İstemiyle Açtığı
Davanın Ehliyet Yönünden
Reddi Kararında Usul
Hükümlerine Uygunluk
Bulunmadığı**

K. 2018/3325

T. 26.11.2018

İHALENİN İPTALİ İSTEMİ (Hazine Adına Kayıtlı Taşınmazın 2886 S.K.'un 45. Maddesi Uyarınca Açık Teklif Usulü ile Satışından Kaynaklanan – İhaleye Teklif Veren Gerçek ve Tüzel Kişilerin İstekli Statüsünde Buldukları İhalenin Üzerlerinde Kalıp Kalmadığına Bakılmaksızın Uyuşmazlık Konusu İhaleyle Aralarında Menfaat İlgisi Bulunduğunun Kabulü Gerektiği/Davacının İhalenin İptali İstemiyle Açtığı **Davanın Ehliyet Yönünden Reddi** Kararında Usul Hükümlerine Uygunluk Bulunmadığı)

DAVANIN EHLİYET YÖNÜNDEN REDDİ (Açık Teklif Usulü ile Yapılan İhalenin Davacı Üzerinde Kaldığı ve Davacı Tarafından İhalenin İptali Talebiyle Dava Açıldığı – İhaleye Teklif Verenlerin İstekli Statüsünde Buldukları ve İhaleyle Aralarında Menfaat İlgisi Bulunduğunun Gözetilmesi Gerektiği/Davanın Ehliyet Yönünden Reddi Kararının Bozulması Gerektiği)

MENFAAT İHLALİ (İptal Davalarının Kabulü ve Dinlenilmesi İçin Aranılan Şartlardan Biri Olduğu – Sübjektif Ehliyet Şartı Olarak Kabul Edildiği Ancak Ne Tür Bir Menfaat İhlalinin Gerçek ve Tüzel Kişilere İptal Davası Açma Yeterliğini Sağladığını Gösterecek Kesin Bir Ölçü Ortaya Konulmadığı ve Bu Alakanın Kural Olarak İptal Davasına Konu Olan Kararın Niteliğine Göre Belirlendiğinin Belirtildiği)

DAVACININ İDARİ İŞLEMLE ALAKASI BULUNMASI (Genelde Meşru Kişisel ve Güncel Bir Menfaatin Varlığı ve Bunların İhlali Menfaat Alakasının Kurulmasında Yeterli Sayıldığı ve Bu Hususun Davanın Niteliğine ve Özelliğine Göre İdari Yargı Mercilerince Belirlendiği – Davacının İdari İşleme Ciddi ve Makul Maddi veya Manevi Alakasının Varlığının Dava Açma Ehliyeti İçin Gerekli Görüldüğü)

2577/m.2/1-a

2886/m.45

ÖZET : Dava, Hazine adına kayıtlı taşınmazın, Devlet İhale Kanunu uyarınca açık teklif usulü ile satışına ilişkin ihalenin iptali istemine ilişkindir.

Dava konusu ihale davacı şirket üzerinde kalmış olsa da, ihaleye teklif veren gerçek ve tüzel kişilerin istekli statüsünde buldukları ve ihalenin üzerlerinde kalıp kalmadığına bakılmaksızın uyuşmazlık konusu ihaleyle aralarında menfaat ilgisi bulunduğunun kabulü gerektiği hususları dikkate alındığında, davacının ihalenin iptali istemiyle açtığı davanın ehliyet yönünden reddi yolundaki İdare Mahkemesi kararında usul hükümlerine uygunluk bulunmaması bozmayı gerektirmiştir.

İSTEMİN KONUSU : İzmir 2. İdare Mahkemesi'nin 05/04/2017 tarih ve E:2017/603, K:2017/608 Sayılı kararının temyizen incelenerek bozulması istenilmektedir.

YARGILAMA SÜRECİ :

Dava konusu istem: İzmir ili, Çeşme ilçesi, Dalyan Mahallesi, Komidi mevkiinde bulunan ve tapununun 8163 ada, 6 Sayılı parselinde Hazine adına kayıtlı taşınmazın, 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 45. maddesi uyarınca açık teklif usulü ile satışına ilişkin 28/02/2017 tarihli ihalenin iptali istenilmiştir.

İlk Derece Mahkemesi kararının özeti: İzmir 2. İdare Mahkemesi'nce verilen kararda; Uyuşmazlık konusu taşınmazın, Çeşme Milli Emlak Müdürlüğü'nce 2886 Sayılı Kanun'un 45. maddesi uyarınca açık teklif usulü ile 28/02/2017 tarihinde yapılan ihalede davacı şirkete ihale edildiği, ihalenin ita amirince onaylandığı, 15 gün içinde satış bedelinin yatırılarak taşınmazın tescil işlemlerinin tamamlanmasına ilişkin Çeşme Milli Emlak Müdürlüğü'nün 22/03/2017 tarih ve 1595 Sayılı yazısının davacı şirkete tebliği üzerine anılan ihalenin iptali istemiyle bakılan davanın açıldığı, her ne kadar davacı şirket tarafından, yapılan ihalede usuli

eksiklikler ve yanlışlıklar olduğu, taşınmazın değerinin düşük belirlendiği ileri sürülmekte ise de, ihale edilen taşınmazın davacı şirket üzerinde kaldığı dikkate alındığında, davacı tarafından iddia edilen hususlara rağmen iptali istenilen ihalenin davacı şirketin menfaatini olumsuz yönde etkilemediği, aksine malvarlığına artı değer kattığı, dava konusu edilen 28/02/2017 tarihli ihalenin iptalinde, davacının hukuken korunması gereken kişisel, güncel ve meşru bir menfaatinin bulunmadığı gerekçesiyle davanın ehliyet yönünden reddine karar verilmiştir.

TEMYİZ EDENİN İDDİALARI : Davacı tarafından, dava konusu ihalede geçici teminat oranının %3 olarak belirlenmesi gerekirken %30 belirlendiği, bu durumun sözleşmeden cayma haklarını ellerinden aldığı, gelinen noktada teminatlarının irat kaydedildiği, geçici teminatın yüksek oranda belirlenmesinin 9 kat daha fazla teminatlarının irat kaydedilmesine sebebiyet verdiği, ihaleye katılamayacak kişilerin ihale salonundan çıkartılmadığı, ihalenin sıhhatine gölge düştüğü, ihale şartnamesinin bir örneğinin kendilerine verilmediği, rekabet şartlarının sağlanamadığı, idarenin taşınmazın değerini düşük hesaplayarak güçsüz alıcıların ihaleye katılmasına neden olduğu, idare tarafından belirlenen bedelin taşınmazın gerçek değerinin altında kaldığı ileri sürülmektedir.

KARŞI TARAFIN SAVUNMASI : Savunma verilmemiştir.

DANIŞTAY TETKİK HÂKİMİNİN DÜŞÜNCESİ :

İhaleye teklif veren gerçek ve tüzel kişilerin istekli statüsünde buldukları ve ihalenin üzerlerinde kalıp kalmadığına bakılmaksızın uyuşmazlık konusu ihaleyle aralarında menfaat ilgisi bulunduğu kabulü gerektiği, bu hususlar davacı şirketin irat kaydedilen geçici teminat bedelinin yüksek olduğu iddiası birlikte dikkate alındığında,

davacının ihalenin iptali istemiyle açtığı davanın ehliyet yönünden reddi yolundaki İdare Mahkemesi kararında usul hükümlerine uygunluk bulunmadığından temyiz isteminin kabulü gerektiği düşünülmektedir.

Karar veren Danıştay Onüçüncü Dairesi'nce, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten ve dosyadaki belgeler incelendikten sonra gereği görüşüldü:

KARAR : İNCELEME VE GEREKÇE:

MADDİ OLAY :

İzmir ili, Çeşme ilçesi, Dalyan Mahallesi, Komidi mevkiinde bulunan ve tapununun 8163 ada, 6 Sayılı parselinde kayıtlı taşınmazın, Çeşme Milli Emlak Müdürlüğü'nce 2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 45. maddesi uyarınca açık teklif usulü ile ihale edildiği, 28/02/2017 tarihinde yapılan ihalenin davacı şirket üzerinde kaldığı, davacı şirket tarafından ihalenin iptali talebiyle bakılan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

İLGİLİ MEVZUAT:

2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2. maddesinin 1. fıkrasının (a) bendinde, iptal davaları idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan davalar olarak tanımlanmış olup, iptal davası açılabilmesi için, gerçek ya da tüzel kişiler ile dava konusu edilen işlem arasında makul ve ciddi bir alâkanın, başka bir anlatımla menfaat ilgisinin bulunması gerekmektedir.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME:

Menfaat ihlâli, iptal davalarının kabulü ve dinlenilmesi için aranılan şartlardan biri olup, gerek doktrinde gerekse yargı içtihatlarında bu şart, subjektif ehliyet şartı olarak kabul edilmekte, ancak ne tür bir menfaat ihlâlinin gerçek ve tüzel

kişilere iptal davası açma yeterliğini sağladığını gösterecek kesin bir ölçü ortaya konulamamakta ve bu alâka kural olarak iptal davasına konu olan kararın niteliğine göre belirlenmektedir.

Genelde meşru, kişisel ve güncel bir menfaatin varlığı ve bunların ihlâli menfaat alâkasının kurulmasında yeterli sayılmakta ve bu husus davanın niteliğine ve özelliğine göre idari yargı mercilerince belirlenmekte, davacının idari işlemle ciddi ve mâkûl, maddî veya manevî bir alâkasının varlığı, dava açma ehliyeti için gerekli görülmektedir.

Bu durumda, her ne kadar dava konusu ihale davacı şirket üzerinde kalmış olsa da, ihaleye teklif veren gerçek ve tüzel kişilerin istekli statüsünde buldukları ve ihalenin üzerlerinde kalıp kalmadığına bakılmaksızın uyuşmazlık konusu ihaleyle aralarında menfaat ilgisi bulunduğu kabulü gerektiği hususları dikkate alındığında, davacının ihalenin iptali istemiyle açtığı davanın ehliyet yönünden reddi yolundaki İdare Mahkemesi kararında usul hükümlerine uygunluk bulunmamaktadır.

SONUÇ : Açıklanan nedenlerle;

1. Davacının temyiz isteminin kabulüne;
2. 2577 Sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 49. maddesi uyarınca İzmir 2. İdare Mahkemesi'nin 05/04/2017 tarih ve E:2017/603, K:2017/608 Sayılı kararının BOZULMASINA,
3. Yeniden bir karar verilmek üzere dosyanın anılan Mahkeme'ye gönderilmesine,
4. 2577 Sayılı Kanun'un 20/A maddesinin ikinci fıkrasının (i) bendi uyarınca kesin olarak (karar düzeltme yolu kapalı olmak üzere), 26.11.2018 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.